

Motion till riksdagen

1989/90:Jo752

av Roland Larsson och Hugo Andersson

(båda c)

Anslaget till Nolaverksamheten

Naturvårdsåtgärder i odlingslandskapet, Nola, är inne på sitt fjärde år. Det statliga stödet uppgår 1989/90 till 19 milj. kr, fördelat mellan statens naturvårdsverk och lantbruksstyrelsen. Regionalt är det länsstyrelserna och lantbruksnämnderna som hanterar medlen. Anslaget var större 1988/89 vilket är anmärkningsvärt med tanke på ökad efterfrågan.

Östergötlands län är det enskilda län som har störst areal naturbetesmark. Den inventering av ängs- och hagmarker som pågår i landet bekräftar detta. För Östergötlands del är resultatet över förväntan. Efter att ca tre fjärdedelar av länet är inventerat redovisas 12 000 ha naturligt gräsbärande mark. Denna areal har klassats vara av sådant värde att stöd till betesdrift borde utgå. Resultatet är inte lika positivt på andra håll i landet. Det är angeläget att påskynda insatserna för att bevara de artrika ängs- och hagmarker som finns kvar. Speciellt viktigt är detta i Östergötland och norra Småland då man här fortfarande kan uppleva hur landskapsbilden är påverkad av naturbetesmarkerna. Ca 30 % av landets arealhagmarker finns inom detta område. Flera arter som är starkt hotade har här sin bästa chans att överleva landskapsomvandlingen. Några exempel är Finn-ögontröst, späd ögontröst och fältgentiana.

Det bidrag som betalats ut i Östergötland under 1989 har uppgått till 2.4 milj kr varav staten svarat för 1.7 milj kr och kommunen för 0.7 milj kr. Avtal omfattande 5 år finns med 750 djurhållare som svarat för att drygt 6 500 ha betesmarker ännu en tid får rätt vård. Behovet är mycket större och desutom bör ersättningsnivån höjas betydligt.

För det fortsatta arbetet med att rädda ängs- och hagmarkerna är det viktigt att statens bidrag ökar varje år tills man når den nivå att all kvarvarande florarik ogödslad och betad naturligt gräsbärande mark kan få arealbidrag. Det har uppskattats att högst 100 000 ha av landets 480 000 ha betesmarker har en värdefull flora kvar. För att denna areal skall kunna betas även fortsättningsvis bör Nolaverksamheten byggas ut att omfatta även annan betesmark och i vissa delar t.o.m. åker på de berörda fastigheterna. Kravet på ett naturvårdsvärde bör dock alltid finnas på någon del av avtalsområdet. Bidraget bör administreras av länsstyrelsernas miljövårdsenheter.

Statens naturvårdsverk har för 1989/90 äskat 30 milj kr för verksamheten under anslagspost B 6. Det två närmaste åren därpå har man aviserat ett ökat behov. Enligt förslag i "Ny livsmedelspolitik" skall Nolaverksamheten under

en 5-årsperiod byggas ut att omfatta 300 000 ha till en årlig kostnad på 250 milj kr. Nolaverksamheten är så viktig från naturvårdssynpunkt att den inte får vara avhängig riksdagens behandling av jordbrukspolitiken. Med en ny jordbrukspolitik enligt aviserat förslag kommer 250 milj kr inte att räcka för att bevara ängs- och hagmarkerna i landet.

Enligt budgetpropositionen skall för andra året i rad ingen ökning av Nolaverksamheten ske genom anslag B 6 till statens naturvårdsverk. Det är föreslaget oförändrat 10 milj kr. Det är helt oacceptabelt att låta en ny verksamhet avstanna i uppbyggnadskedet som nu skett. I takt med att inventeringen av ängs- och hagmarker i Sverige visar på värdefulla naturbetesmarker, bör anslaget ökas.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen för utökad Nolaverksamhet för budgetåret 1990/91 höjer anslaget B 6 till naturvårdsverket med 20 milj. kr. till 30 milj.kr.

Stockholm den 23 januari 1990

Roland Larsson (c)

Hugo Andersson (c)

Mot. 1989/90
Jo752